

Groeiende Vlaamse bedrijven realiseren ook groei in rollend jaargemiddelde

Vlaamse koeien boeken record voor levensproductie

Dit boekjaar weten de Vlaamse mpr-bedrijven de opgaande trend opnieuw op te pakken, na de daling in productiekentallen vorig jaar. Opmerkelijk is wel de sterke daling die te zien is in het vetgehalte van de Vlaamse melk.

tekst **Ivonne Stienezen**

Tabel 1 – Rollend jaargemiddelde per provincie (1 september 2013-31 augustus 2014)

provincie	aant. bedr.	koeien/bedrijf	kg lft.	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	kg v. + e.	ejr
Antwerpen	387	92	4.02	8.651	4,09	3,47	354	300	654	2091
West-Vlaanderen	783	55	4.05	8.509	4,09	3,43	348	292	640	2041
Limburg	191	87	4.03	8.287	4,16	3,48	344	288	632	2024
Oost-Vlaanderen	708	61	4.04	8.286	4,12	3,45	341	286	627	2004
Vlaams-Brabant	97	74	4.05	7.334	4,07	3,41	298	250	548	1750
Vlaanderen 2013-'14	2.166	67	4.04	8.392	4,10	3,45	344	289	633	2026
Vlaanderen 2012-'13	2.215	63	4.04	8.236	4,18	3,44	344	283	627	2005
Vlaanderen 2011-'12	2.469	59	4.05	8.317	4,17	3,44	347	287	634	2026
Vlaanderen 2010-'11	2.727	57	4.06	8.327	4,17	3,44	347	286	633	2022
Vlaanderen 2009-'10	2.802	55	4.07	8.175	4,18	3,42	342	280	622	1983
Vlaanderen 2008-'09	2.961	53	4.07	8.059	4,22	3,41	340	275	615	1960

Er is weer groei. Dat is de belangrijkste conclusie bij het bestuderen van de Vlaamse mpr-gegevens van het boekjaar 2013-'14. Goed nieuws na de tegenvallende resultaten van een boekjaar eerder. Het economisch jaarresultaat (ejr), de levensproductie, het totaal aantal koeien en het aantal koeien per bedrijf laten allemaal een stijging zien.

Melkplas nooit zo hoog

Het aantal koeien per bedrijf komt uit op een gemiddelde van 67. Ook het totaal aantal mpr-koeien is na de daling van vorig jaar weer gestegen en ligt nu op ruim 145.000. In het laatste quotumjaar is het aantal stoppende bedrijven fors lager dan in voorgaande jaren, het aantal mpr-bedrijven is met 49 stuks gedaald. Ook in Nederland is deze trend zichtbaar.

De melkproductie komt dit boekjaar, dat loopt van 1 september 2013 tot en met 31 augustus 2014, over de dip van vorig jaar heen. De melkplas is met gemiddeld 8392 kg melk per koe nog nooit zo hoog geweest in Vlaanderen. Het economisch jaarresultaat stijgt naar 2026 euro en is

daarmee terug op het niveau van 2011-2012. De ejr stijgt niet verder door vanwege het lage vetpercentage in de Vlaamse melk, waardoor de kilogrammen vet relatief achterblijven bij eerdere jaren. Het vetpercentage laat een duikeling zien van 0,08 procent en komt uit op 4,10 procent. Het eiwitpercentage groeit licht en is dit boekjaar 3,45 procent.

Vetpercentage blijft achter

De grootste groei in het rollend jaargemiddelde is te vinden in de kleinste melkprovincie, Vlaams-Brabant. Daar groeit het gemiddelde bedrijf met acht dieren, de gemiddelde grootte is daar nu 74 dieren per bedrijf. Ook qua melkproductie laat deze provincie de grootste plus zien. Waar de andere provincies rond de 150 kg melk per koe meer melken, weet Vlaams-Brabant een plus van 366 kg melk per koe te realiseren. Dat resultaat is ook in het ejr terug te vinden, Vlaams-Brabant maakt een sprong in het ejr van 82 euro. Daarmee loopt deze provincie in op de rest, maar blijft nog wel 341 euro achter bij Antwerpen, de provincie met het hoogste ejr. Vlaams-Brabant is wel de enige provincie waarvan het economisch jaarresultaat onder de 2000 euro blijft.

De duikeling van het vetpercentage is logischerwijs ook terug te vinden bij de provincies, waarbij Antwerpen de grootste daling noteert met 0,09 procent. De hoge melkpreizen waren waarschijnlijk de belangrijkste reden voor het dalende

ras	jaar	aant. koeien	lft.	dgn.	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	kg v. + e.	ejr
hf zwartbont*	2013-'14	44.395	3.06	359	10.007	4,09	3,43	409	343	753	2097
	2012-'13	41.966	3.06	362	10.071	4,10	3,43	413	345	758	2097
hf roodbont*	2013-'14	13.708	3.07	356	8.948	4,30	3,50	385	313	698	1971
	2012-'13	13.031	3.06	356	8.963	4,32	3,49	387	313	700	1970
witrood	2013-'14	487	4.02	323	5.667	4,04	3,35	229	190	419	1244
	2012-'13	517	4.01	317	5.697	4,09	3,35	233	191	424	1273

Tabel 2 – Overzicht rasgemiddelden per boekjaar (* = minimaal 50 procent hf-bloed)

naam, woonplaats	aantal koeien	lft.	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	ejr
P. Claeyns, Zomergem	53	4.05	11.912	4,40	3,57	524	425	3054
P. De Backer, Waarschoot	51	3.10	11.698	4,09	3,50	478	409	2842
Lahousse-Zomerbloemhof lv, Elverdinge	109	4.01	12.111	4,04	3,34	489	405	2839
J. Dobbels, Kortemark	55	4.02	12.237	3,90	3,36	477	412	2825
M. Heylen, Geel*	56	4.11	11.419	4,02	3,63	459	415	2822
K. en D. Faes, Meer	84	4.05	11.387	4,13	3,49	470	397	2776
P. en S. De Muer, Lotenhulle	67	3.11	11.597	3,90	3,52	453	408	2761
D'Hooghe lv, Zele	59	3.11	10.041	4,61	3,79	462	381	2744
F. Moeyaert, Langemark	27	3.09	11.450	4,01	3,45	459	395	2728
D. en R. De Cleene, Eksaarde*	110	4.01	11.005	4,15	3,52	457	387	2707

Tabel 3 – Rollend jaargemiddelde top tien mpr-bedrijven in Vlaanderen (* = melkrobot)

vetpercentage. Veel melkveehouders hebben extra hard gevoerd om de productie op te voeren en zo maximaal te profiteren van de gunstige melkpreizen. Het aantal kilogrammen melk is inderdaad gestegen, maar het vetpercentage is achtergebleven.

De stijging van het aantal koeien zien we ook terug in het aantal holsteinkoeien, zowel bij zwart- als bij roodbont. Het aantal Belgische witroden dat deelneemt aan de mpr, is na een kleine opleving vorig jaar opnieuw gedaald. Ook het ejr dat zij behaalden, is voor het derde opeenvolgende jaar gedaald. Die daling wordt

veroorzaakt door een kleinere melkplas en een lager vetpercentage.

Bij de zwartbonte holsteins is het ejr gelijk gebleven aan dat van vorig jaar, ondanks een lagere melkproductie en een lagere vet- en eiwitopbrengst, maar wel gerealiseerd in minder dagen. De roodbonte holsteins stijgen één euro in ejr.

Traditioneel scoort goed

Waar in Nederland de grote bedrijven en bedrijven met een melkrobot de toplijsten op basis van ejr domineren, blijven in Vlaanderen de meer traditionele bedrijven voor de beste resultaten zorgen.

Tabel 4 – Ontwikkeling levensproductie van stamboekkoeien op moment van afvoer

jaar	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	kg vet + eiwit
2013-'14	28.599	4,14	3,42	1.183	978	2.161
2012-'13	27.608	4,15	3,42	1.146	944	2.090
2011-'12	28.017	4,15	3,42	1.164	957	2.121
2010-'11	28.325	4,17	3,41	1.180	965	2.145
2009-'10	28.534	4,17	3,40	1.190	971	2.161

Tabel 5 – Levensduur afgevoerde stamboekkoeien per jaar van afvoer (1 september 2013-31 augustus 2014)

jaar	dgn. opfok	keren gekalfd	gem. tkt.	melkdgn. per tkt.	dgn. laatste lact.	productieve levensd.*	dgn. na laatste proefm.	dgn. levensd.**	kg melk/melkdag
2013-'14	800	3,1	418	359	284	1.177	32	2.009	27,4
2012-'13	805	3,1	418	359	287	1.142	34	1.981	27,2
2011-'12	810	3,1	418	359	284	1.165	33	2.008	27,1
2010-'11	817	3,2	420	359	283	1.192	35	2.044	26,8
2009-'10	823	3,3	421	360	273	1.219	37	2.079	26,5

* = dagen tussen eerste kalfdatum en datum laatste monsternamname

** = dagen tussen geboorte en laatste afvoerdatum (som van dagen opfok, productieve levensduur en dagen na laatste proefmelking)

Vorig jaar stonden nog vier bedrijven in de lijst met meer dan honderd koeien, dit jaar is dat aantal nog maar twee.

Maelfait opnieuw op kop

Behalve de top drie is de volledige lijst bezet met nieuwelingen. De top drie is zelfs exact gelijk aan die van vorig jaar. Patrick Claeys uit Zomergem staat voor de derde maal op rij op de eerste plek. Met 53 koeien realiseerde hij een eijr van 3054 euro. Dat is 216 euro lager dan vorig boekjaar, maar nog steeds voldoende om Paul De Backer uit Waarschoot en de familie Lahousse van de Zomerbloemhof uit Elverdinge voor te blijven.

De veestapel van lijstaanvoerder Claeys scoort ook goed voor levensproductie. In

de top tien van melkveehouders met de hoogste levensproductie bij afvoer bekleedt hij namelijk de negende plek met een productie van 46.789 kilogram melk en 3640 kg vet en eiwit. De aanvoerder van de lijst is Filip Maelfait uit Hulste. Zijn afgevoerde koeien produceerden in hun leven in totaal 56.269 kg melk met 4,00% vet en 3,35% eiwit. Dat resulteerde in 4138 kg vet en eiwit. De melkveehouder uit het West-Vlaamse Hulste is overigens een oude bekende, in het boekjaar 2007-2008 was hij ook lijstaanvoerder in het levensproductieklassement.

Record voor levensproductie

Niet alleen is de levensproductie bij afvoer op het best scorende bedrijf hoger

dan vorig jaar, ook de gemiddelde levensproductie bij afvoer voor heel Vlaanderen is gestegen. Na drie jaren van daling stijgt de levensproductie naar een record van 28.599 kg melk. Ook het aantal productieve dagen en het aantal dagen levensduur laten na jaren van dalingen weer een plus zien. Dat wordt onder meer gerealiseerd doordat de afgevoerde koeien als vaars jonger hebben afgekalfd, op een leeftijd van 800 dagen.

De gemiddelde tussenkalf tijd van de koeien die in 2014 werden afgevoerd, lag op 418 dagen, wat gelijk is aan 2012-2013. Het aantal kilogrammen melk per melkdag is gestegen naar 27,4 en is daarmee exact gelijk aan de productie in Nederland. |

Tabel 6 – Top tien bedrijven met hoogste levensproductie bij afvoer op basis van kilogrammen vet en eiwit (minimaal tien afgevoerde dieren, 1 september 2013-31 augustus 2014, * = melkrobot)

naam, woonplaats	aantal koeien	leeftijd (dgn.)	dagen droog	prod. dagen	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	kg v. + e.	kg melk/ dag	aantal lact.
F. Maelfait, Hulste	11	2.791	266	1.706	56.269	4,00	3,35	2.250	1.888	4.138	33,0	5,0
M. Lapere, Wervik	10	2.787	266	1.669	53.342	4,22	3,31	2.252	1.768	4.020	32,0	5,4
W. en E. Van Loocke, Oudenburg	17	2.641	142	1.687	51.965	4,28	3,27	2.222	1.700	3.922	30,8	4,7
I. Poignie, Koolkamp	12	2.445	185	1.508	50.487	4,33	3,44	2.184	1.735	3.919	33,5	4,4
B. Lemiegre, Pittem	12	2.729	218	1.640	52.637	3,97	3,36	2.088	1.771	3.859	32,1	4,5
M. Wouters, Leke	12	2.998	245	1.888	50.877	4,24	3,28	2.156	1.669	3.825	26,9	4,9
P. Degroote, Geluwe	15	2.896	346	1.824	52.884	3,90	3,32	2.065	1.754	3.819	29,0	5,6
P. Dequecker, Wulveringem*	14	2.951	285	1.823	54.001	3,61	3,28	1.948	1.770	3.718	29,6	5,7
P. Claeys, Zomergem	13	2.160	151	1.225	46.789	4,32	3,46	2.023	1.617	3.640	38,2	3,8
K. Goossens, Meerhout	12	2.275	188	1.410	45.918	4,15	3,54	1.906	1.627	3.533	32,6	4,1

Tabel 7 – Top vijf mpr-bedrijven voor eijr per provincie in het mpr-jaar 2013-'14 (* = driemaal daags melken, ** = melkrobot)

provincie	naam, woonplaats	aantal koeien	lft.	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	eijr	tkl
Antwerpen	M. Heylen, Geel**	56	4.11	11.419	4,02	3,63	459	415	2822	435
	K en D. Faes, Meer	84	4.05	11.387	4,13	3,49	470	397	2776	402
	Mertens-Deboel Iv, Minderhout	138	3.10	11.360	3,99	3,46	453	393	2704	392
	G. Lemmens, Reet	120	3.11	10.942	4,14	3,41	453	373	2633	389
	W. Augustijns-Breugelmans, Wuustwezel	84	4.04	10.273	4,21	3,63	433	372	2597	400
Vlaams-Brabant	U. Cosyns, Herne	59	4.03	10.400	4,14	3,46	430	359	2522	486
	J. Van den Houte, Brussegem**	102	4.02	9.997	4,06	3,35	406	335	2354	413
	K. Penninck, Tollembeek	81	4.06	9.600	4,12	3,50	395	336	2343	411
	J. Vanderstappen, Merchtem	90	4.04	9.507	3,92	3,37	372	321	2204	406
	D. Aelbrecht, Opwijk	71	4.04	9.016	4,18	3,45	377	311	2199	417
West-Vlaanderen	Lahousse-Zomerbloemhof Iv, Elverdinge	109	4.01	12.111	4,04	3,34	489	405	2839	395
	J. Dobbels, Kortemark	55	4.02	12.237	3,90	3,36	477	412	2825	398
	F. Moeyaert, Langemark	27	3.09	11.450	4,01	3,45	459	395	2728	375
	G. Vindevoghel, Anzegem	42	5.00	11.181	4,01	3,48	449	389	2682	449
	D. en K. Vanheule-Wicke, Poperinge	139	4.03	10.984	4,03	3,52	442	387	2660	418
Oost-Vlaanderen	P. Claeys, Zomergem	53	4.05	11.912	4,40	3,57	524	425	3054	401
	P. De Backer, Waarschoot	51	3.10	11.698	4,09	3,50	478	409	2842	401
	P. en S. De Muer, Lotenhulle	67	3.11	11.597	3,90	3,52	453	408	2761	413
	D'Hooghe Iv, Zele	59	3.11	10.041	4,61	3,79	462	381	2744	426
	D. en R. De Cleene, Eksaarde**	110	4.01	11.005	4,15	3,52	457	387	2707	412
Limburg	J. en P. Heggen-Vanderlinden, Teuven	107	4.00	10.160	4,02	3,50	408	356	2448	407
	W. en M. Corstjens-Hulsbosch, Bocholt*	103	3.11	10.123	4,09	3,47	414	351	2447	390
	R. Agten-Bergs, Sint Huibrechts Lill	93	4.01	9.936	4,21	3,46	418	344	2437	405
	H. Boutsen-Hulsbosch, Wijchmaal*	92	4.03	10.454	3,89	3,41	407	357	2435	413
	Schildermans Iv, Neerpelt	109	3.10	9.436	4,26	3,64	402	343	2406	386